

УДК: 378.134

DOI <https://doi.org/10.34142/27091805.2024.5.02.10>

© У Юе

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди
Харків, Україна

email: wuyue0126@163.com<https://orcid.org/0000-0001-5972-0916>

© Людмила Зеленська

доктор педагогічних наук, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г.С. Сковороди
Харків, Україна

email: zelenskaya_ludmila@ukr.net<https://orcid.org/0000-0002-3324-5173>

ТВОРЧЕ ВИКОРИСТАННЯ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОГО НАРОБКУ КИТАЙСЬКИХ ОСВІТЯН НА ЗАСАДАХ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ В УКРАЇНСЬКИХ ВИШАХ

У статті представлено матеріали, які розкривають сучасний підхід до реалізації ідей інтегрованого навчання в українських педагогічних вишах на факультетах мистецтв. Визначено теоретичну та методичну базу для підготовки китайських освітян за новими вимогами спеціальності 014.13 (Середня освіта. Мистецтво. Музичне мистецтво). Проаналізовано роль Музичного мистецтва як однієї із домінуючих ліній інтегрованого курсу мистецтва в шкільній практиці на базі модульних програм Нової української школи. Здійснено порівняльний аналіз добору навчального матеріалу в період проходження педагогічної практики здобувачами на базі двох шкіл в Україні та КНР з метою його відповідності трьом рівням інтеграції (локальної, блокової, комплексної). Запропоновано використати «мовну методика» для підготовки майбутніх музично-педагогічних працівників із КНР в процесі занять з «Постановки голосу», яка включає роботу над вокальними творами на трьох етапах їх опанування. Відповідно до цього уточнено зміст роботи із здобувачами вокалістами над творами концертної програми різних мовленнєвих культур. Визначено рівні для формування інтегрованих знань здобувачів під час опанування концертних творів відповідно до їх тематично-блокового наповнення.

Розкрито інтегровану сутність музичних текстів під час сприймання учнями програмної музики. Надано приклад вокальної роботи над твором із мюзиклу Р.Роджерса «Едельвейс» з позиції його творчого опанування та можливості використання в подальшій практичній роботі з учнями на принципах інтегрованого навчання. Доведено, що для ефективної підготовки китайських освітян за спеціальністю 014.13 «Середня освіта. Мистецтво. Музичне мистецтво» на факультетах мистецтв українських педагогічних вишів можна обрати одну із навчальних дисциплін в якості «інтегруючого стрижня», і організувати процес навчання з урахуванням вимог шкільної музичної освіти на засадах інтегрованого навчання. Прикладом для міждисциплінарної інтеграції може бути навчальна дисципліна «Постановка голосу», яка взаємодіє не тільки з фаховими освітніми компонентами програм професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва, але й залучає здобувачів до «комплексності» в отриманні інтегрованих знань інших предметних галузей.

Ключові слова: інтегроване навчання, мовна методика, підготовка, музично-педагогічних працівників із КНР, українські виші.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Законом України «Про освіту» (2017), Національною доктриною розвитку освіти України в XXI столітті передбачено підготовку фахівців, які б могли вирішувати питання духовно-творчого розвитку в подальшій практичній роботі з підростаючим поколінням. Серед відомих представників української музично-педагогічної думки (Н.Гуральник, 2011; О.Рудницька, 2005; О.Чеботаренко, 2018 та ін.) існує переконання, що ядром для духовно-творчого зростання майбутнього вчителя музичного мистецтва стає інтегроване навчання. Наприклад, О.Рудницька (2005) вважала головним інтегрованим результатом професійної підготовки здобувачів – розуміння інтерпретацій смислових значень твору, можливість будувати на цій основі методику виконавської роботи з учнями. Досить актуальними є ідеї М. Леонтовича щодо поєднання кольорів з музичною мовою для цілісного сприймання художніх образів, відомий своїми педагогічними досягненнями музикант наполягав на тому, щоб викладання музики охоплювало знання з різних художніх галузей. Сьогодні ці ідеї втілюються в умовах впровадження інтегрованого навчання на всіх рівнях музичної освіти в українських навчальних закладах.

В контексті ідей НУШ маємо варіанти модельних програм викладання предмету «Мистецтво» на засадах інтегрованого підходу в музичній галузі. Авторські колективи, до яких входять провідні українські науковці з питань викладання предметів в різних мистецьких галузях – Л.Арістова (2023), О.Гайдамака (2022), Л.Масол (2019), Л.Кондратова (2023) та ін. розробили підручники для школярів, в яких ідеї інтегрованого навчання представлено на базі взаємодії двох домінуючих ліній (Музики та Образотворчого мистецтва).

Питанням підготовки фахівців цього профілю цікавилися Л.Беземчук, В.Фомін (2021), Л.Пастушенко (2017) та ін. Формування інтегрованого знання стає пріоритетом для визнання педагога як компетентного представника української педагогічної еліти. Цей факт значно впливає на бажання китайських освітян навчатися в українських вишах. Таким чином, музична освіта в нашій країні вже давно стала

базою для отримання досвіду викладання музичних навчальних дисциплін освітянами-іноземцями.

Формулювання цілей та завдань статті. Проаналізувати сучасний досвід інтегрованого навчання майбутніх музично-педагогічних працівників із КНР, які проходять навчання в українських вишах.

Завдання статті – визначити основні проблеми підготовки китайських освітян для практичної роботи з учнями на засадах інтегрованого підходу в музичній освіті та напрямки роботи зі студентами іноземцями під час їх навчання в українських вишах за новим переліком спеціальностей 014.13 «Середня освіта. Мистецтво. Музичне мистецтво» на прикладі навчальної дисципліни «Постановка голосу».

Виклад основного матеріалу. Представниками музично-педагогічної думки В. Янься (2023), Сг. Martin (2019) та ін. висвітлюється питання підготовки здобувачів, що обирають різні спеціалізації на факультетах мистецтв в педагогічних вишах, з точки зору міждисциплінарної інтеграції (Л.Беземчук & В.Фомін, 2021). У цих роботах знаходимо цікавий досвід інтегрованого навчання, який закладено в шкільну освіту КНР. Учні перш за все знайомляться з програмною музикою, саме сприймання, оцінювання, виконання творів, що мають назву надають базу для формування інтегрованого знання в період шкільного навчання (Сг. Martin, 2019).

Увагу до програмної музики, як джерела формування інтегрованого знання, демонструє українська науковиця О.Чеботаренко (2018). Здобувачам, які освоюють професію вчителя музичного мистецтва в нових реаліях інтегрованого навчання О.Чеботаренко (2018) пропонує на підставі сприймання синтетичних жанрів сформувати уявлення про смисловий контент музичного тексту як «єдності множинного», і «множинність єдиного» з позиції розмірковування щодо значення музичного тексту як унікального явища інтегрованого змісту.

Відповідно класифікацій інтегрованих знань (О.Надутенко, 2006) можна зорієнтуватись як принцип інтегрованого навчання запроваджується на різних рівнях здобуття музичної освіти. Так, вузьколокальний вид ін-

теграції, який характеризує об'єднання окремих понять із різних галузей наукового та мистецького знання можна спостерігати на початкових рівнях засвоєння змісту музичної освіти.

Більш поширеним є блоковий та комплексний різновид даної категорії. В КНР музична шкільна освіта спирається на методiku викладання музики на основі взаємопроникнення знань з деяких областей зазначає Сг. Martin (2019). Такий підхід за О.Надуденко (2006) відносимо до типу блокової середнього рівня (сюди відноситься опанування програмних творів, розуміння змістовних характеристик текстів в поєднанні, наприклад музики, літератури, образотворчого мистецтва). В китайських школах поширена практика тематичної інтеграції. Наприклад, тема сонця в музиці, літературі, образотворчому мистецтві, театрі тіней, китайській опері тощо. Але при наймі вибору тематичних блоків для уроків, в китайських методичних посібниках не знаходимо методичних рекомендації про методи викладання таких інтегрованих курсів, що об'єднують різні види мистецтва однією темою. В джерелах, що публікуються в КНР, є лише педагогічні орієнтири на пошук шляхів для викладання інтегрованих уроків (див. табл.1).

Табл.1

Синтетичні жанри мистецтва в програмному матеріалі шкільних навчальних предметів України та КНР
(вибірка програмного матеріалу в середніх класах)

Назва навчального закладу	Синтетичні жанри в програмному матеріалі для уроків в середніх класах (відмінність)	Синтетичні жанри в програмному матеріалі для уроків в середніх класах (схожість)
Путянська середня школа № 1 провінції Фуцзянь (Китай).	1.Танцювальне ірландське шоу з кельтським хором «Anuna»Riverdance. 2.Опера «Фауст» Ш.Гуно. 3.Акробатичні шоу. 4.Театр тіней.	1.Мюзикл «Звуки музики» Р.Роджерса. 2.Опера «Аїда» Д.Верді. 3.Мистецтво мультиплікації «Король Лев».
Харківський ліцей мистецтв №133 (Україна).	1.Шоу «Україна має талант». 2.Фолк-опера «Коли цвіте папороть» Є.Станковича. 3.Балет «Лісова пісня» М.Скорульського. 4.Кіномистецтво «Лісова пісня» В.Івченка. 5.Мистецтво мультиплікації «Мавка. Лісова пісня».	

Порівняльна таблиця (див. табл.1) демонструє добір навчального матеріалу для роботи з учнями на засадах інтегрованого навчання. Цей матеріал зорієнтував нас відповідно класифікації рівнів інтеграції, яку використовують педагоги на практиці.

Організацію інтегрованого навчання комплексного рівня (за класифікацією О.Надутенко (2006), Zhang Caijing, & L. Gryzun (2023)) знаходимо в реаліях навчання в українських школах. Інформація, яка представлено в табл. №1 надає уявлення про те, що добір програмного матеріалу в українському закладі загальної та середньої освіти більш повно відповідає вимогам з формування мистецьких компетентностей учнів, закладених в реформі НУШ на основі інтегрованих принципів навчання. Прикладом є різнобарвність образу Мавки – головної героїні із відомої драми-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня». Завдяки добору матеріалу учні можуть сприймати, аналізувати, виразити свої оцінні судження, прийти до інтегрованого результату розуміння та інтерпретації смислового значення твору, на що вказувала О.Рудницька (2005), на прикладі втілення образу Мавки в різних синтетичних жанрах.

У програмі китайського навчального закладу такої логіки в доборі навчального матеріалу нам не вдалося знайти, але для нас стало цікавим включення до програми музичного мистецтва сприймання різних сучасних шоу. Такий синтетичний жанр безумовно орієнтує учнів на формування інтегрованого знання, але в методичній літературі ми не знайшли джерельної бази для розуміння цього явища з позиції прийомів викладання на уроках в середніх класах.

Для вирішення окресленої проблеми ми більш детально звернулись до аналізу програмного матеріалу шкільних курсів музичного мистецтва в період проходження практики здобувачами-магістрами. Іноземні студенти надали звітний матеріал із китайських шкіл, українці представили досвід, який вони набули під час роботи з учнями навчальному закладі, означеному в таблиці (див. табл.1). Під час формування матеріалу, було враховано умови реалізації інтегрованого принципу навчання в закладах загальної та середньої освіти України та КНР, а також добір матеріалу

за схожістю тем, що відображено в музичних програмах для опанування на уроках музичного мистецтва в середніх класах.

Приклад наявності синтетичних жанрів для сприймання, аналізу, оцінки та виконання окремих фрагментів з обраних творів на уроках музичного мистецтва в шкільній практиці двох країн вимагає наявності у майбутнього вчителя музичного мистецтва спеціальних прийомів та методів роботи.

В рамках однієї статті неможливо проаналізувати формування необхідних інтегрованих знань та умінь для подальшої практичної роботи здобувачами на своїх робочих місцях, оскільки навчальний матеріал (табл.1) у більшому обсязі представлений як програмний. Виходячи з цього ми вирішили подивитись на вирішення питання щодо формування інтегрованої компетентності майбутніх музично-педагогічних працівників, на прикладі занять з «Постановки голосу», оскільки більше 50% китайських освітян обирають цю кваліфікацію в українських вишах. Ряд авторів скаржаться на невідповідність вибору творів для вокалістів іноземців другого магістерського рівня вимогам шкільних реалій, в яких у майбутньому вони будуть працювати після закінчення навчання.

Формування знань на принципах міждисциплінарної інтеграції на предметах фахового спрямування знаходимо у працях Л.Беземчук, В.Фомін (2021). Українські вчені вже достатній час займаються питанням впровадження принципу міждисциплінарної інтеграції на факультеті мистецтв і надають провідну роль навчальній дисципліні як «інтегруючого стрижня», структурування освітніх компонентів програм практичної підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва, за якими навчаються студенти із КНР. Серед пропозицій знаходимо і розробку спеціальних спецкурсів інтегрованого змісту для здобувачів спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). Але обмаль навчального часу іноді не дає можливість упровадити такі спецкурси. Тому нам імпонує ідея «інтегруючого стрижня» за Л.Пастушенко (2017), який сфокусує коло себе навчальний матеріал інтегрованого змісту. На магістерському рівні здобуття вищої освіти в Україні, серед провідних навчаль-

них дисциплін, що забезпечують фахову підготовку китайських здобувачів за освітньою програмою «Музичне мистецтво в закладах освіти» спеціальності 014.13 Середня освіта. Мистецтво. Музичне мистецтво: «Основний інструмент», «Постановка голосу», «Диригентсько-хорова підготовка», «Педагогічна практика у закладах загальної та спеціалізованої середньої освіти», «Методика викладання інтегрованого курсу мистецтва». Кожна з перелічених дисциплін може виступити в ролі інтегруючої, і впливати на всю систему формування професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва. Розглянемо «Постановку голосу» як приклад навчальної дисципліни, що виступить в ролі «інтегруючого стрижня» для інтегрованого навчання підготовки китайських освітян.

Регламентовано підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва в Україні здійснюється на державній мові. Для іноземних студентів мовне питання дуже важливо. Питання формування мовленнєвих компетенцій китайських освітян, що навчаються на території України піднімали Zhang Caijing, & L. Gryzun (2023).

Для майбутніх музично-педагогічних працівників ця проблема, не менш важлива ніж для здобувачів інших спеціальностей. З урахуванням того, що виконавці повинні стикатися, наприклад в вокальній роботі з різними художніми текстами постає питання особливих прийомів розвитку мовленнєвих умінь на спеціальних дисциплінах, до яких відноситься «Постановка голосу».

Опанування художніх текстів вокальних творів вимагає розуміння «мови» як інтегрованого явища – мови як генетичного коду нації, інтонації як генетичного коду музики. На заняттях з навчальної дисципліни «Постановка голосу» для китайських студентів, що навчаються за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) на другому магістерському рівні в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди робота над творами концертної програми проводиться з урахуванням принципу інтегрованого навчання, який реалізується в шкільній практиці. Так, наприклад, спочатку педагог здійснює діагностику вокальних здібностей

студента, і, як в класичній методиці викладання вокалу робота націлена на розвиток спеціальних вокальних умінь та навичок. Але для отримання ефективності в навчанні педагоги добирають твори з урахуванням подальшої можливості виконувати їх не тільки в концертних виступах, а перш за все вміти їх демонструвати в практичній роботі зі школярами, де учні повинні слухати «живий голос» вчителя під час співу.

Різноманітність текстів для вокального втілення потребують «почуття мови», «проживання тексту», як унікального інтегрованого явища (О.Чеботаренко, 2018). Важливість такої якості для майбутнього вчителя музичного мистецтва в сучасних реаліях дуже важливо, адже випускники українських вишів мають можливість і проводять музичну роботу з учнями далеко за межами нашої країни. Можливість розучувати твори на різних мовах надають музично-педагогічним працівникам мати більший спектр вибору для працевлаштування в майбутньому.

Методи вокальної роботи на заняттях з постановки голосу в педагогічних вишах України розкрито в дослідженнях Лю Цзя (2022), Ва Шан Ху (2021) (виявлення почуття музичної мови у вокальній музиці), О. Петрикова (2019) (спорідненість мови та вокальної інтонації, семіотика), Жден Мао Пін (2021) (вокальна лінгвістика), Лю Мянні (2022) (українські вокальні традиції засобами музично-мовної лінгвістики).

Для китайських освітян доцільним впровадження «мовної методики», яка дозволить вивчати та передавати образний зміст художніх творів різними мовами. Формування так званої «вторинної мовної особистості» іноземного студента-музиканта, сутнісною характеристикою якої є розвинена здатність адекватно розуміти, аналізувати й перетворювати музичні тексти різних стилів та жанрів під час виконання в художні образи, при цьому правильно вимовляти голосні та приголосні з увагою на дикційні та артикуляційні моменти під час співу.

Тому основу «мовної методики» на заняттях з китайськими освітянами складає відчуття мовного тексту, володіння засобами виразності музичної мови, розуміння художнього

тексту як мови почуттів під час виконання.

Добір художніх текстів різних стилів, жанрів, їх успішне опанування та виконання неможливо без художньо-педагогічного аналізу твору. Тому художньо-педагогічний аналіз твору складає дидактичну основу «мовної методики» вокаліста. Розуміння художніх текстів з точки зору їх ролі в педагогічному процесі для роботи з учнями – одна з передумов повноцінної професійної підготовки китайських освітян в українських вишах. Наведемо приклад творчого опанування «мовної методики» на заняттях «Постановки голосу» в процесі роботи китайського здобувача над творами концертної програми (див. табл.2).

Табл.2

Етапи впровадження «мовної методики» для китайських здобувачів, що навчаються в українських вишах на заняттях з «Постановки голосу» (інтегрований принцип навчання)

Етапи розгортання інтегрованого змісту музичної освіти в навчальному процесі	Зміст компонентів музичної освіти відповідно класифікації інтегрованого навчання
Етап ознайомлення з фрагментом змісту музичної освіти. Добір навчального матеріалу для вокального виконавства відповідно програм шкільного курсу з «Мистецтва. Музичне мистецтво». Синтетичні жанри мистецтва.	Музичний досвід (досвід вокально-виконавської діяльності, отриманий до вступу в українські виші). Діагностика сформованості вокально-мовленневих умінь здобувача на прикладі роботи над репертуаром для співу за методиками китайських викладачів-вокалістів. Вузько-локальний тип інтеграції. О.Надутенко (2006)
Етап застосування інтегрованого змісту музичної освіти. Художньо-педагогічний аналіз вокального твору (історія народження, мистецький аналіз, виконавська робота над стилем, жанром, вокально-мовленневою культурою, методичні прийоми представлення твору аудиторії).	Музично-мовна грамотність (досвід здійснення відомих способів діяльності в процесі поглибленого сприймання, аналізу та виконання вокального твору). Робота над дикцією, артикуляцією, вимовлянням художніх текстів у процесі співу різними мовами та втіленням художнього образу твору під час його виконання. Блоковий тип інтеграції. О.Надутенко (2006).
Етап використання інтегрованого змісту музичної освіти в практичній роботі з учнями.	Професійна компетентність майбутнього музично-педагогічного працівника, здібність вирішувати професійно-орієнтовані завдання інтегрованого характеру в умовах невизначеності. Самореалізація, бажання опанувати вокальний репертуар різних національних культур, володіння засобами музичної та мовної виразності. Комплексний тип інтеграції О.Надутенко (2006).

На першому етапі було вивчено репертуар із шкільної практики, де студент проводив заняття з учнями через вивчення «Вальсу» із мюзиклу Р.Роджерса «Звуки музики». Вокальна підготовка студента надала можливість опрацювати цей твір з урахуванням особливостей жанру мюзиклу та виконання його на англійській мові (мова оригіналу). Робота проводиться на базі вміння відчувати свій голосовий апарат, здібності прислухатись до резонувань у ньому, що сприяє вірному відтворенню вокальних звуків. Потім мовні прийоми для правильного декламування тексту. Можливість виконувати мовленнєву роботу, а саме для іноземних студентів представники української вокальної педагогічної школи пропонують вправу «Читання вголос літературних текстів». Вокаліст має слідкувати за тим, щоб рот відкривався набагато більше ніж при розмові.

Другий етап «мовної методики» зосереджується на необхідності проникнення у словесний та мовленнєвий зміст твору. Розуміння художньо-образної сутності вокального твору не може проходити без його ретельного аналізу. Зміст цього аналізу в повному обсязі ми не можемо навести у зв'язку з обмеженістю статті. Тому наголошуємо на необхідності «підстрокового», опанування мовного тексту, розумінню структури мовних конструкцій. Доцільним для цього етапу опрацювання твору познайомитись із різними інтерпретаціями, як піч час виконання, так і перекладу художнього тексту. Це сприятиме розвитку інтонаційного слуху засобами промовляння літературних текстів та відкриттю нових відтінків мовного втілення задуму літературного джерела музичного матеріалу, що виконується. Робота над мелодійною лінією вокального твору іншомовного походження починається з першого етапу «мовленнєвої методики». Для кращого сприйняття літературного тексту та емоційно наповненої роботи над ним пропонується використовувати наочні методи – візуалізацію образів, представлених композитором для співу, наприклад, зображення квітів. У даному випадку, зображення квітки – едельвейс. При цьому робота над співацьким диханням, артикуляцією, звукоформуванням та інтонуванням музичних звуків продовжується на більш усвідомленому рівні.

Для другого етапу важливо звернути увагу на формування інтелектуальної, емоційної та практичної складової професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва. Зорієнтувати студента на необхідність проведення даної роботи для подальшого спілкування на уроках з учнями через ланцюг: викладач – музичний твір – учні, в якій правильне вокальне «вимовляння», розуміння інтонаційної природи музичної мови зможе допомогти глибокому усвідомленню художньо-образного змісту твору.

Третій етап методики націлює студента на самостійну роботу над вправами, які були запропоновані викладачем на попередньому етапі роботи, а також підготовку фрагментів занять з учнями в подальшій роботі на уроці. До бесіди з учнями можна включати тему квітки-кохання, яку можна знайти в творах авторів різних культур. Відповідно міфологічної легенди пошук квітки кохання знаходимо в українській, китайській культурах. Подібний сюжет знаходимо в творах українських митців («Червона рута» у пісні-символі В.Івасюка) та пісні про Лоянську півонію в китайській культурі. Цікаво можна представити всі три символи в різних культурах як емблеми не тільки взаємного кохання, а ще і символом любові до рідної Батьківщини, людини, що вимушена жити на чужині. За бажанням студента розучування трьох творів спільної тематики, що звучать на різних мовах допоможе йому зорієнтуватись в різнобарвності створення художніх образів представниками різних культур.

Висновки. Визначено, що серед головних напрямів підготовки китайських освітян, що навчаються в українських вишах є вокально-мовленнєва робота на заняттях «Постановки голосу». Опанування «мовної методики», сутність якої полягає в можливості сприймати, аналізувати та виконувати музичні тексти як унікальне культурне явище, допоможе в роботі з учнями на уроках музичного мистецтва. Розуміння «мови», як інтегрованого феномену, позначиться на більш глибокому проникненні в художньо-образний зміст літературного програмного матеріалу, що входить до об'єму шкільних тем підручників з музичного мистецтва, та які опановують як українські так і китайські школярі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Беземчук, Л., & Фомін, В. (2021). Формування інтеграційно-педагогічних умінь майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах магістратури. *Professional Art Education*, 2(1), 12-19. <https://doi.org/10.34142/27091805.2021.2.01.02>
- Ван, Янься (2023). *Реалізація міжпредметних зв'язків у процесі вивчення музики школярами в закладах загальної середньої освіти КНР* : дис. ... д-ра філософії : 01/011. Харків, 225 с.
- Гайдамака, О. В.(2022). *Мистецтво: підруч. інтегр. курсу для 5-го кл. закл. заг. серед. освіти* / Олена Гайдамака, Наталія Лемешева. – Київ : Генеза, 136 с.
- Гуральник, Н. П. (2011). *Науково-педагогічна школа піаністів у теорії та практиці музичної освіти і виховання: навчально-методичний посібник для вищих освітніх закладів.* – Київ: вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 248-256 <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12656/guralnyk%20metod.pdf?sequence=1>
- Іонова, О. М. & Лупаренко С. Є, & Лахмотова Ю. В. (2020). Інтегрований підхід до естетичного виховання школярів у КНР. *Освітологічний дискурс*. 1 (28). 143–154
DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2020.1.12>
- Масол, Л. (2019). *Навчально-методичний посібник «Нова українська школа»: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1-2 класах на засадах компетентнісного підходу.* Київ : Генеза. 244 с.
- Надутенко, О. Л. (2006). Інтегративний підхід до формування художньої культури школярів засобами музичного мистецтва. *Наукові записки*. (150) <https://cusu.edu.ua/images/download-files/naukovi-zapysky/150/46.pdf>
- Пастушенко, Л. А. (2017). *Педагогічна технологія розвитку професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у вищих мистецьких навчальних закладах*: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти». Рівне, 244 с.
- Рудницька, О. П. (2005). Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посібн. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 360 с.
- Чеботаренко, О.В. (2018). Музичний текст як культурологічний феномен у контексті музичної освіти. *Музична освіта: філософський, мистецтвознавчий та педагогічний наголоси: монографія* / За ред. Н. А. Овчаренко, Я. В. Шрамка Кривий Ріг, 100–122
- Ян Цзяін, & Матвеева, О. О. (2022). Сучасні підходи до навчання вокалу у коледжах КНР. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*, (58), 92–101 <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2022.58.09>
- Duan, Yuxin (2021). *Professional Development of Music Teacher in China: Practice and Challenges* Journal of Education Teaching and Social Studies 3(3), 44 <https://doi.org/10.22158/jetss.v3n3p44>
- Martin, Cr. G.(2019). *Discovering the east of China: Chinese music in Elementary School.* <https://folkways.si.edu/discovering-east-china-elementary-school/lullaby-vocal-outdoor-solo-programmatic/music/tools-for-teaching/smithsonian>
- Rhythy Quin, (2022). How popular music pedagogy is integrated in the diverse environment of international school education in China: *A case study in Shanghai* *International Journal of Music Education* (40), 4 <https://doi.org/10.1177/02557614211073809>
- Zhang Caijing, L. Gryzun (2023). Foreign language competence development as an integral part of students' professional training in chinees colleges. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*, (60).11 <https://doi.org/10.34142/2312-1548>

REFERENCES

- Bezemchuk, L., & Fomin, V. (2021). Formuvannya intehratsiyno-pedahohichnykh umin' maybutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva v umovakh mahistratury [Formation of integration and pedagogical skills of future teachers of musical art in the conditions of master's degree]. *Professional Art Education*, 2(1), 12-19. <https://doi.org/10.34142/27091805.2021.2.01.02> [in Ukrainian]

Van, Yan'sya (2023). Realizatsiya mizhpredmetnykh zv'yazkiv u protsesi vyvchennya muzyky shkolyaramy v zakladakh zahal'noyi seredn'oyi osvity KNR [Implementation of interdisciplinary connections in the process of studying music by schoolchildren in general secondary education institutions of the People's Republic of China] : dys. ... d-ra filosofiyi : 01/011. Kharkiv, 225 s. [in Ukrainian]

Haydamaka, O. V.(2022). Mystetstvo: pidruch. intehr. kursu dlya 5-ho kl. zakl. zah. sered. osvity [Art: textbook. integrated course for the 5th grade of general secondary education]/ Olena Haydamaka, Nataliya Lyemesheva. – Kyiv : Heneza, 136 s. [in Ukrainian]

Hural'nyk, N. P. (2011). Naukovo-pedahohichna shkola pianistiv u teorii ta praktytsi muzychnoyi osvity i vykhovannya: navchal'no-metodychnyy posibnyk dlya vyshchykh osvitynykh zakladiv [Scientific and pedagogical school of pianists in the theory and practice of musical education and upbringing: a teaching and methodological manual for higher educational institutions]. – Kyiv: vyd-vo NPU im. M. P. Drahomanova, 248-256 <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12656/guralnyk%20metod.pdf?sequence=1> [in Ukrainian]

Ionova, O. M. & Luparenko S. YE, & Lakhmotova YU. V. (2020). Intehrovanyy pidkhid do estetychnoho vykhovannya shkolyariv u KNR [An integrated approach to the aesthetic education of schoolchildren in the PRC]. Osvitohichnyy dyskurs. 1 (28). 143–154 <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2020.1.12> [in Ukrainian]

Masol, L. (2019). Navchal'no-metodychnyy posibnyk «Nova ukrayins'ka shkola»: metodyka navchannya intehrovanoho kursu «Mystetstvo» u 1-2 klasakh na zasadakh kompetentnisnogo pidkhodu [Teaching and methodical manual «New Ukrainian School»: teaching methods for the integrated course «Art» in grades 1-2 based on the competency approach]. Kyiv : Heneza. 244 s. [in Ukrainian]

Nadutenko, O. L. (2006). Intehratyvnyy pidkhid do formuvannya khudozhn'oyi kul'tury shkolyariv zasobamy muzychnoho mystetstva [Integrative approach to the formation of artistic culture of schoolchildren by means of musical art]. Naukovi zapysky. (150) <https://cusu.edu.ua/images/download-files/naukovi-zapysky/150/46.pdf> [in Ukrainian]

Pastushenko, L. A. (2017). Pedahohichna tekhnolohiya rozvytku profesiynoyi kompetentnosti maybutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva u vyshchykh mystets'kykh navchal'nykh zakladakh [Pedagogical technology for developing professional competence of future teachers of musical art in higher art educational institutions: dissertation ...]: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04 «Teoriya ta metodyka profesiynoyi osvity». Rivne, 244 s. [in Ukrainian]

Rudnyts'ka, O. P. (2005). Pedahohika: zahal'na ta mystets'ka: navch [Pedagogy: general and artistic: teaching manual]. posibn. Ternopil' : Navchal'na knyha – Bohdan, 360 s. [in Ukrainian]

Chebotarenko, O.V. (2018). Muzychnyy tekst yak kul'turolohichnyy fenomen u konteksti muzychnoyi osvity Muzychna osvita: filosof's'kyy, mystetstvoznachnyy ta pedahohichnyy naholosy: monohrafiya [Musical text as a cultural phenomenon in the context of music education Music education: philosophical, art history and pedagogical emphases: monograph] / Za red. N. A. Ovcharenko, YA. V. Shramka Kryvyy Rih, 100–122 [in Ukrainian]

Yan Tszayin, & Matveeva, O. O. (2022). Suchasni pidkhody do navchannya vokalu u koledzhakh KNR [Modern approaches to vocal training in colleges of the PRC Educational and research tools]. Zasoby navchal'noyi ta naukovo-doslidnoyi roboty, (58), 92–101 <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2022.58.09> [in Ukrainian]

Duan, Yuexin (2021). Professional Development of Music Teacher in China: Practice and Challenges Journal of Education Teaching and Social Studies 3(3), 44 <https://doi.org/10.22158/jetss.v3n3p44> [in English]

Martin, Cr. G.(2019). Discovering the east of China: Chinese music in Elementary School. URL: <https://folkways.si.edu/discovering-east-china-elementary-school/lullaby-vocal-outdoor-solo-programmatic/music/tools-for-teaching/smithsonian> [in English]

Rhythy Quin, (2022). How popular music pedagogy is integrated in the diverse environment of international school education in China: A case study in Shanghai Internation Journal of Music Education (40), 4 <https://doi.org/10.1177/02557614211073809> [in English]

Zhang Caijing, L. Gryzun (2023). Foreign language competence development as an integral part of students' professional training in chinese colleges Zasoby navchal'noyi ta naukovo-doslidnoyi roboty, (60).11 <https://doi.org/10.34142/2312-1548> [in English]

DOI <https://doi.org/10.34142/27091805.2024.5.02.10>

© **Wu Yue**

PhD student at the Department of Educology and Innovative Pedagogy, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, China

email: wuyue0126@163.com

<https://orcid.org/0000-0001-5972-0916>

© **Liudmyla Zelenska**

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Education and Innovative Pedagogy of H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

Kharkiv, Ukraine

email: zelenskaya_ludmila@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-3324-5173>

CREATIVE USE OF MUSICAL AND PEDAGOGICAL WORK OF CHINESE EDUCATORS ON THE BASIS OF INTEGRATED EDUCATION IN UKRAINIAN UNIVERSITIES

The article presents materials that reveal a modern approach to the implementation of the ideas of integrated learning in Ukrainian pedagogical universities at the faculties of arts.

Methods and methodology. The article uses the method of scientific research and practical methods of studying the results of creative work with foreign applicants for higher art education during classroom lessons and practice at school.

Scientific novelty. An attempt is made to determine the main problems of training Chinese educators for practical work with students on the basis of an integrated approach in music education and areas of work with foreign students during their studies at Ukrainian universities in the new list of specialties 014.13 «Secondary education. Art. Musical art» using the example of the academic discipline «Voice performance».

Results. A theoretical and methodological basis for training Chinese educators in the new requirements of the specialty 014.13 (Secondary education. Art. Musical art). The role of Musical Art as one of the dominant lines of the integrated art course in school practice based on the modular programs of the New Ukrainian School was analyzed. A comparative analysis of the selection of educational material during the period of pedagogical practice by applicants based on two schools in Ukraine and the PRC was carried out in order to ensure its compliance with three levels of integration (local, block, complex). It was proposed to use the “language methodology” to train future music and pedagogical workers from the PRC in the process of classes on “Voice Performance”, which includes work on vocal works at three stages of their mastery. Accordingly, the content of work with applicants-vocalists on works of the concert program of different speech cultures was clarified. Levels for the formation of integrated knowledge of applicants during the mastery of concert works in accordance with their thematic and block content were determined.

Conclusions. The integrated essence of musical texts during the perception of program music by students was revealed. An example of vocal work on a piece from the musical by R. Rogers “Edelweiss” is provided from the standpoint of its creative mastery and the possibility of using it in further practical work with students on the principles of integrated learning. It is proven that for the effective training of Chinese educators in the specialty 014.13 “Secondary Education. Art. Musical Art” at the faculties of arts of Ukrainian pedagogical universities, one of the academic disciplines can be chosen as an “integrating core” and the learning process can be organized taking into account the requirements of school music education on the basis of integrated learning. An example of interdisciplinary integration can be the academic discipline “Voice Performance”, which interacts not only with the professional educational components of the professional training programs of future teachers of musical art, but also involves applicants in “complexity” in obtaining integrated knowledge of other subject areas.

Keywords: integrated learning, language methodology, training of music and pedagogical workers from the PRC, Ukrainian universities